Çizelgenin Kullanımı

M. Atakan Gürkan, Alp Akoğlu

Bu çizelge 2012 yılı için çeşitli gök cisimlerinin doğma, meridyenden (gökyüzünde en yüksek noktasından) geçme ve batma zamanlarını, alacakaranlığın sonuyla başlangıcını ve Ay'ın evrelerini veriyor. Dikey eksen günleri, yatay eksen gece boyunca zamanı gösteriyor. Gece içinde yarımşar saatlık aralıklar ve yıl içinde pazar akşamlarını pazartesi sabahlarına bağlayan geceler noktalı çizgilerle belirtiliyor. Düşey olarak iki nokta arası bir güne, yatay olarak iki nokta arası beş dakikaya karşılık geliyor.

Bu çizelge Ankara için hazırlanmıştır. Ancak ülkemizin tamamında kullanılabilir. Yalnız gözlem yerinin Ankara'dan uzaklığına bağlı olarak zamanlarda küçük farklar olacaktır. Ankara'nın doğusundaki noktalarda çizelgede verilen olaylar daha erken, batısındaki noktalarda daha geç olacaktır.

Not: Yaz saati uygulamasının geçerli olduğu zamanlarda çizelgede okunan saatlere bir saat eklemek gerekiyor.

Örnek: Bir örnek olarak 16 Mart gecesinin olaylarına bakılırsa: Öncelikle, sol tarafta 17 Mart'a karşılık gelen noktanın üstünde yaklaşık olarak 16 Mart'a karşılık gelen noktayı bulmak gerekiyor. Buradan sağa doğru ilerlediğimizde 18:30 civarında Mars'ın batacağını görüyoruz; bu bilgi bize aynı zamanda Güneş battığı zaman Mars'ın gökyüzünde olduğunu da söylüyor. Mars'ın ardından 18:50 civarında Uranüs batacak, 19:55 civarında Polluks meridyenden geçecek, 21:25 civarında da Satürn doğacak. Sağa doğru ilerledikçe, belli saatlerde pekçok gökcisminin doğduğunu, meridyenden geçtiğini ve battığını görüyoruz. 22:50'de gördüğümüz hilal simgesi Ay'ın batış zamanını gösteriyor ve bir sonraki gün Ay'ın daha büyük olacağını belirtiyor. Son olarak 19:30 ve 4:25 civarında gördüğümüz kesikli çizgiler sırasıyla alacakaranlığın bitişini ve başlangıcını belirtiyor. Bu noktalar Güneş'in ufkun 18° altında kaldığı anlara karşılık geliyor.